

TANMENETJAVASLAT

Ráplai Györgyi: Ének-zene
az általános iskola 3. osztálya számára

Óra	Ismétlő dalok	Az óra anyaga	Készségfejlesztés	Zenehallgatás	Rögtönző feladatok
1.	Hold, hold, fényes lánc, Aki nem lép egyszerre	A második osztályban tanult dalok, mondókák – versek, játékok ismétlése	Ismétlő ritmikai gyakorlatok: egyenletes járás, mérő és a tanult ritmusok összekapcsolása, osztinátók használata, ritmusírás	Tanult hangszerek felismerése képről, hangzásról	Mondóka és kiolvasó ritmizálása
2.	Járom az új váromat, Komatátat hoztam, Elaludt az öreg cica, Kering az orsó, Fut, szalad a pejkő	A második osztályban tanult dallami elemek ismétlése	Ismétlés – dallami készségfejlesztés: tanult kézzel, betűjel, hangjegy olvasása és írása (lá-pentaton hangkészlet)	Tanult hangszerek felismerése képről, hangzásról	
3.	Gyermekjátékok	Fehérvári kapitány (Tk. 59. o.)	Játékok fűzése		
4.	Fehérvári kapitány	A kálló szőlőbe (Tk. 59. o.)	Játékok fűzése, egyszerű tánc lépések, körformák kialakítása		
5.	Járjunk táncot, Kert alatt, Látom a holdat, Árnyék ül a falu dombján	Egyszerű zenei formák ismétlése	Formai elemzés: kérdés – válasz, ritmusfeleletgetős, kétkezes kopogók, dallamfeleletgetős, zenei kirakós (Tk. 6. o.)	Beethoven: Pastorale szimfónia, Rossini: A sevillai borbély – nyitány (Tk. 6. o.)	Kérdés – válasz játékok beszélve, énekelve, Játék a dinamikai elemekkel (Tk. 6. o.)
6.	A hajnali harangszónak, Játékfűzér: Tekergők, guggolók, Kanyargós járás	Beköszöntő	Tanult alaprítmusok és dal- lamfordulatok gyakorlása	Gryllus Vilmos: Beköszöntő	Új dal ritmuskísérettel

	Játékfüzér – Kapujáték	Egy kis malac	<i>Staccato</i> előadásmód, dallamosztinató, a <i>küirt</i>	Händel: Hornpipe	Tanult dalokhoz dallamosztinató rögtön- zése
7.					
8.	Gyertek haza ludaim, Most jöttem Bécsből, Mit játsszunk lányok? Bújj, bújj, zöld ág	Lánc, lánc, hosszúlánc	Az önálló nyolcad értékű rit- mus előkészítése		Nemes Nagy Ágnes: Mi kopog? (Tk. 9. o.)
9.	Az előző órákon tanult dalok ismétlése	Érik a dinnye Adjon Isten bort, búzát	Dalok ritmizálása, sorvégi zárások megfigyelése		Köszöntő – magyar nép- költés (Tk. 10. o.)
10.	Lánc, lánc, hosszúlánc, Érik a dinnye, Adjon Isten bort, búzát	Volt nekem egy kecském	<i>Az önálló nyolcad</i>	Egér, egér adjál ne- kem vasfogat	
11.	Volt nekem egy kecs- kém	Héja, héja (Tk. 60. o.) Zápor (Tk. 61. o.)	Ritmus gyakorlása		
12.	Kering az orsó (Tk. 13. o.)	Egy aranyat leltem	Ritmusgyakorló (Tk. 12. o.)	Mély kútba tekintek	Játék m-r-d hangokkal (Tk. 13. o.)
13.	Ismétlő dalok a máso- dik osztályból: Tekereg a szél, Arok szélén, Fut, szalad a pejkó, Három éjjel, három nap	Mari – cseremisznépdal vagy / és Tatár népdal	Pentaton dallamosság: olvasás – írás		Tk. 15. o.
14.	Én Istenem minék élek	Fáj a kutyámnak a lába	<i>Tempo giusto</i> előadásmód, dudanóta, <i>üistdob</i>	Beethoven: D-dúr hegedűverseny, Grieg: Peer Gynt, Haydn: G-dúr szimfó- nia	Ritmusosztinátók
15.	Dudanóták	Esik eső, zúg a nád (Tk. 62. o.)	Tempo giusto éneklési mód gyakorlása		

16.	Pentaton hangkészletű dalok ismétlése	Mondok egyet Elemér	Formai megfigyelések, a szinkópa előkészítése	Saint-Saëns: A hattyú, Grafé: Az ösvényen, Smetana: Moldva	Weöres Sándor: Egérke
17.	Mondok egyet Elemér	Csicsija, bubuja Hegedül a kiséger (Tk. 61. o.)	Szinkópás dalok gyakorlása		
18.	Hegedül a kiséger	Hej, Jancsika	<i>A szinkópa</i>	Hej, Dunáról fúj a szél	Weöres Sándor: Forgós-ropogós
19.	Hej, Jancsika	Gomba-dal	Rítmustollbamondás	Beethoven: István király – nyitány	A szinkópa ritmusában kopogó szavak gyűjtése
20.	Gomba – dal, Hej, Jancsika	Hull a szilva	<i>Hajlítás,</i> kétkézes kopogók, olvasógyakorlat (Tk. 20. o.)	Kodály: Galántai táncok	
21.	Hull a szilva	Róka-dal	Rítmusdominó		Csanádi Imre: Hegyek hátán zöld fenyő
22.	„Szinkópás dalok”	Hej tulipán	Rítmusgyakorló (Tk. 22. o.), hangfajták – kórustípusok	Kodály: Esti dal Kodály: Huszt	
23.	Kérdés-felelet játékok, Beköszöntő (Tk. 3. o.)	Hol jártál báránykám?	Utószolmizálás, <i>A felső dó hang</i>		
24.	Hol jártál báránykám?	Hopp, Juliska	A 4/4-es ütem előkészítése (Tk. 24. o.), ritmuskánon	Bartók: Játék	
25.	Hol jártál báránykám? Hopp, Juliska	Úgy tetszik, hogy Orff: Ding-dong (hallás után)	Rítmuszaportítás (Tk. 24. o.)	Morley: Ti édes májuszfények	Csujogatók
26.	Válogatás tetszés szerint	Utazzunk Franciaországba!	Országismeret – zenei vonatkozások		

	Válogatás tetszés szerint	Utazunk Dániába!	Országismeret – zenei vonatkozások	Stille nu	
27.					
28.	Fáj a kutyámnak a lába, Hopp, Juliska	Fut a kicsi kordé Kodály: Énekeljünk tisztán! Pál, Kata, Péter	A 4/4 tudatosítása, Kétkézes kopogók Kánonéneklés	Palestrina: Missa Brevis	Jankovich Ferenc: Kánon
29.	Fut a kicsi kordé				
30.	Fut a kicsi kordé Pál, Kata, Péter	Óra-kánon	Ritmusértékek „számbavétele”, Ének és kopogó (Tk. 30. o.)		
31.	Kánonok	Még azt mondják nem illik (Tk. 62. o.)	Kánonéneklés gyakorlása		Ritmuskánonok, felelgetősök
32.	Gyakorló óra	Tanultak ismétlése	Önálló nyolcad, szinkópa, 4/4, a felső dó hang, staccato, tempo giusto	Ismételt zenehallgatás: tanult hangszerrek azonosítása	
33-34.	Pentaton hangkészletű dalok	Este a székeleyknél	Pentatónia, <i>átkötés, legato</i>	Bartók: Magyar képek – I.	
35.	Mackó, mackó, ugorjál	Mackódal Kodály: Zöld erdőben (Tk. 67. o.)	Az alsó szó-hang előkészítése	Durkó Zsolt: Halotti beszéd	Tk. 32. o.
36.	Mackódal (Kodály: Zöld erdőben)	Nincs szebb állat	Az <i>alsó szó-hang</i> tudatosítása, az új hang kézjele, betűjele, kétkézes kopogó (Tk. 33. o.)		
37.	Szerepjátós dalok	Kitrákotty mese (Tk. 43. o.)	Éneklés szereposztásokban	Kodály: Székelyfő	Rajzoló feladat (Tk. 43. o.)
38.	Mackódal, Nincs szebb állat	Mari – cseremiszdallam	Az <i>alsó szó-hang</i> tudatosítása, az új hang elhelyezése az öt vonalon		

39.	Mari – cseremiszdal- lam	Gyéren vettem	Olvasás – írás gyakorlása		
40.	Gyéren vettem	Megismerni a kanászt (Tk. 60. o.)	Utószolmizálás gyakorlása, kanásztáncritmus megfi- gyeltetése		
41.	Mari – cseremiszdal- lam	Leszállott és zokogott	Ritmuszenekar (Tk. 36. o.)	Bartók: Tréfa	
42.	Énekelt mesék	Árkot ugrott a szúnyog (Tk. 42. o.)	Dal utószolmizálása, hang- készlet lejegyzése		Benedek Elek: A farkas, a róka meg a nyúl (Tk. 42. o.)
43.	Gyakorló óra	Tanultak ismétlése	Pentaton hangkészlet, az alsó szó hang, hang átkötés, legato (Tk. 37. o.)		
44.	Kezdő dalcsozor	Ki mit tud?	Tk. 38–39. o.		
45.	Énekes játékok	Kihajtottam a ludam (Tk. 44. o.)	Előadás szereposztásban		
46.	Összegző, ismétlő óra	Ritmus és dallam- gyakorlók Szónyi: Ég a gyertya (Tk. 64. o.)			
47.	Ellenőrző – értékelő óra	Önálló és csoportos tanu- lói feladatmegoldások Zsolnay: A kutyatár (Tk. 65. o.)	Tk. 40–41. o.		
48.	Gyermekjátékok	A faragószelek nótája (Tk. 45. o.) Papp Lajos: Nyár (Tk. 64. o.)			

ÜNNEPI ÓRÁINK

(A naptári rendhez igazodva, értelemszerűen a tanmenet bármely egységéhez illeszthető)

Óra	Az óra anyaga	Zenehallgatás	Rögtönző feladatok	Kapcsolódó ismeretek
1.	Téli ünnepkörök: Hull a hó is Duruzsol a tűz Fehér karácsony (Tk. 46. o.)	Gryllus: Duruzs-darázs, Fehér karácsony		Régi hagyományok, mai szokások
2.	Karácsonyi kántálás (lehetséges részlet tanítása is) (Tk. 47–48. o.)	Szép jel, szép csillag		Az ünnepkör egyházi története, magyar népszokásai
3.	Regölés: Adjon az Úr Isten Amott lengedezik (Tk. 49. o.)	Kelj fel gazda, kelj fel	Dalkíséret zajkeltő eszközökkel	Regölés – sámánkodás
4.	Tavaszi ünnepkörök: Gergelyjárás (Tk. 50. o.)	Kodály: Gergelyjárás	Dramatizált előadás	Az iskolai toborzás szokása
5.	Március 15.: Nosza gyertek legények Huszár gyerek Gábor Áron rézágyúja (Tk. 52. o.)	Gábor Áron rézágyúja	Tábornoki sapka készítése	Nemzeti ünnepeink: 1848. március 15.
6.	Anyák napja: Hajnalba a patak partján Ó, ha cinke volnék	Karai: Tündér ha lennék		Beszélgetés a gyermeki szerepéről
7.	Szerepjáték tanítása: Kis kacsza fürdik (Tk. 57–58. o.)		Magyar néptánc elemek tanítása	